

Kwekerij Het Houten Huis

Alleen favorieten en uitblinkers

Kwekerij Het Houten Huis in Zaltbommel verkoopt enkel en alleen planten die de eigenaren zelf mooi vinden. Sterke types, met bijzondere eigenschappen als een lekkere geur of een bijzondere bloeiwijze. "Eigenlijk zijn het allemaal onze eigen favorieten."

Tekst Cora Westerink Fotografie Ellen Grootes

Het Houten Huis heeft een motto: het met elkaar zo fijn en gezellig mogelijk hebben. U bent dus gewaarschuwd: op deze kwekerij zijn alleen vriendelijke mensen welkom! "We hebben het zelfs op de website gezet", lacht Nelli (49). "Wij doen er alles aan om het hier zo sfeervol en gezellig mogelijk te maken; de mensen echt een dagje uit aan te bieden. Dan is het wel leuk als mensen hun goede humeur en manieren meenemen, toch? En gelukkig is dat ook bijna altijd het geval hoor!"

Nelli Haasakker, dochter van een kweker, en Ben van der Veen, schipperszoon, leerden elkaar kennen tijdens hun studietijd. Niets wees er toen nog op dat ze later samen aan het roer

zouden staan van een prachtige kwekerij. Nelli: "We voerden diepzinnige gesprekken en bleken veel raakvlakken te hebben, maar mijn roots roerden zich pas nadat ik al een tijdje in de psychiatrie had gewerkt."

De gezamenlijke liefde voor planten was overduidelijk en dat moest in 1989 vorm gaan krijgen op een stuk weiland bij Zaltbommel. "Zware rivierklei inderdaad. Hoewel we hier nog de lichtste grond hebben van de Bommerwaard. De nieuwbouwwijk hier verderop heet niet voor niets Zandkampen."

Als Nelli van de grondsoort uit was gegaan, waren ze ergens anders neergestreken, maar ze wilde in de buurt van haar ouderlijk huis blij-

Het Houten Huis organiseert op verzoek ook high teas.
Rechts: Een pioen wordt met de hand bestuift.

ven. Voor Wiebe, haar lievelingsbroer. Verstandelijk beperkt, maar met kwekersbloed. Op het bedrijf kon ze Wiebe een beschermde woon- en werkplek bieden. Vijf dagen per week tuiniert hij bij Het Houten Huis en hij heeft inmiddels gezelschap gekregen van een paar collega's, allen met een verstandelijke beperking. "De mensen vragen vaak: wie is die man die daar zo loopt te lachen en te stralen? O, dat is mijn broer, zeg ik dan, dat kan niet missen!"

Kloppend hart

In de meer dan twintig jaren die verstreken, is de kwekerij met veel inzet uitgebouwd tot wat het nu is: een bedrijf dat bekendheid geniet tot over de grenzen. Ondertussen groeiden de twee zoons die werden geboren uit tot stevige pubers. Nog steeds genieten Ben en Nelli elke dag van hun project. Tijd om eens rond te kijken.

De entree van de kwekerij wordt gevormd door een laan met knotwilgen: 53 om precies te zijn, Wiebe telt ze graag. Typerende beplanting voor het rivierengebied en bewust gekozen. Al snel komt de grote kas van 1000m² in beeld: het kloppend hart van de kwekerij. Daar begint de rondgang en daar eindigt hij ook weer. Maar dan ben je als het goed is heel wat uurtjes verder en kun je je aanwinsten afrekenen bij de toonbank van steigerplanken en stropakken. De kippentoonbank, zoals Nelli hem noemt, omdat de kippen erg veel plezier beleven aan het pikken aan het stro. Bij de kassa staat één van de zeven pipowagens die verspreid over het terrein staan. Ze hebben allemaal een andere functie: deze herbergt Nelli's kantoortje.

Een flinke hoek van de kas is ingericht voor brocante en mooie hebbedingetjes. "Mensen komen vaak met meerdere personen en niet iedereen is even gek op

Ben van der Veen.

‘Wij doen er alles aan om het hier zo sfeervol en gezellig mogelijk te maken’

De wilgenlaan vormt de ingang van de kwekerij, de Volvo is van Nelli.

planten. Dan vind je bij Brocante Etcetera misschien iets van je gading. Er moet hier voor iedereen iets te ontdekken zijn.”

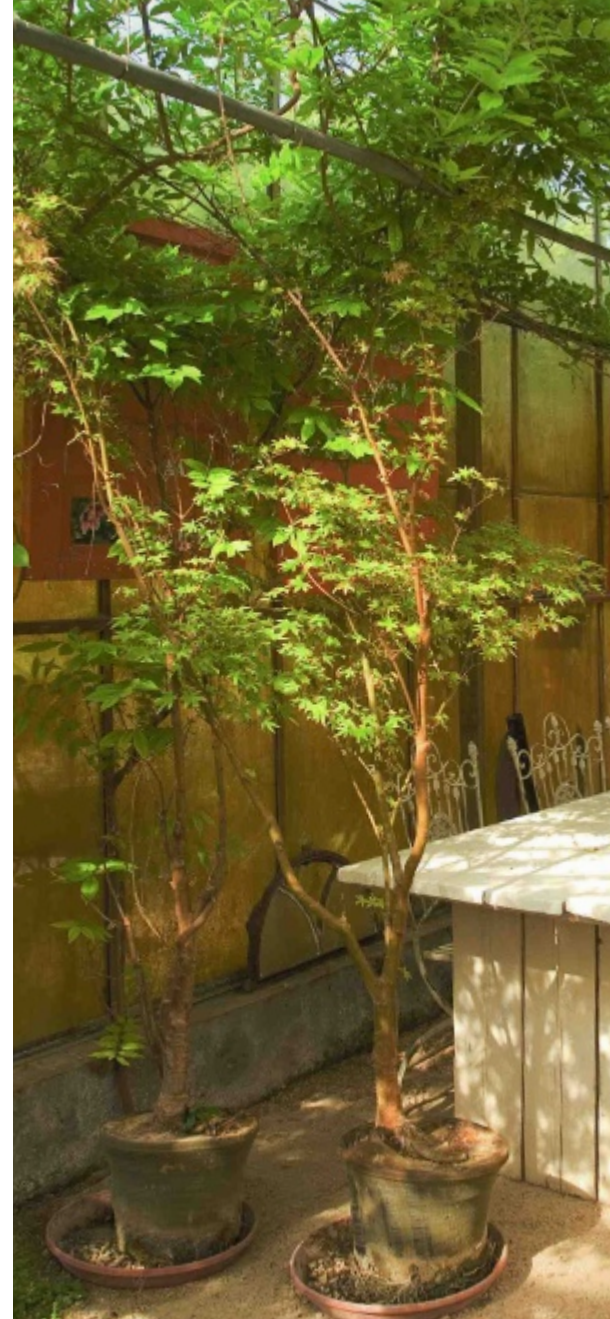
Ook Ben (49) is vaak in de kas te vinden, hij is dan bezig met veredelen. De planten waarmee hij werkt staan achter een hekje. Ze zijn kostbaar bezit en misschien voorouder van een prachtige nieuwe variëteit die zo maar onder zijn handen kan ontstaan. Een proces dat begint met het kruisen van twee planten met prettige kenmerken, in de hoop dat daar een veelbelovende nieuweling uit voort komt die echt een aanvulling is op alles wat er al is. Maar voordat zo'n nieuweling daadwerkelijk in potten te koop staat, zijn er heel wat jaren verstreken. Dat vergt langetermijndenken én een lange adem.

Ben: “Je groeit vanzelf toe naar werkzaamheden waar je goed in bent. Aanvankelijk deden we alles samen.

Dat is niet meer zo, hoewel we veel overleggen. Ik zorg nu voor het assortiment, de collecties en het vermeerderen. Nelli stuurt de medewerkers aan en is verantwoordelijk voor het kwekerijwerk. Daarnaast doet zij planning, website en fotografie, daar is zij weer beter in.”

Wensenlijstje

Na het verlaten van de kas begint de rondgang over de kwekerij. Overal staan duidelijke wegwijzers en er zijn fotopanelen met veel informatie. De planten staan per groep op alfabet gerangschikt met ook weer een beschrijving erbij. Veel mensen komen met een wensenlijstje; ze hebben op de website al een keuze gemaakt. Nelli: “Ze moeten makkelijk kunnen vinden wat ze zoeken. Door het groene graspad dat midden over de kwekerij loopt, is verdwalen niet mogelijk. Indien gewenst kunnen ze ook nog een plattegrond

MAKKELIJKE KOSTGANGERS

Pioenrozen en boompioenen zijn makkelijke kostgangers en kunnen wel 20 jaar op dezelfde plek blijven staan. Sterker, ze hebben een hekel aan verplanten! Zo nu en dan wat compost vinden ze fijn. Snoeien is niet nodig, hooguit een slechte tak of lelijk blad weg knippen. Ze houden van een zonnige plek, een beetje ruimte om zich heen en regelmatig wat voeding. Het Houten Huis adviseert Ecostyle omdat zij ervaren hebben dat dat de planten ook weerbaar maakt tegen ziektes en vraat.

En krioelt het ineens van de mieren op de veelbelovende knoppen van de pioenroos? Niets aan de hand! Het schijnt zelfs zo te zijn dat de mieren de pioenroos een beetje helpen. Door aan de zoetige substantie op de bloemknop te likken, gaat de bloem makkelijker open. Daarna verdwijnen de mieren vanzelf weer. Je hoeft dus geen enkele actie te ondernemen.

gebruiken. En willen ze even alle schoonheid in laten werken? Bankjes en zitjes genoeg! Er zijn meerdere terrassen, buiten of overdekt, en een pipowagen met koffie, thee en gebak." Iedereen kan er zelf iets te drinken inschenken. Dat geeft nooit problemen: het geld gaat netjes in een potje en zelden hoeven de kopjes opgeruimd te worden, dat doen de gasten zelf, ondanks dat er nergens bordjes hangen met dat verzoek. Dat komt volgens Nelli door de goede sfeer en omdat het overall goed verzorgd is. Wie goed doet, goed ontmoet. Elke morgen gaat er iemand 'tornadoën'. Dat betekent voor openingstijd de hele kwekerij over en alles wat rondslingert nog even snel opruimen.

De echte plantenliefhebber kan zijn hart ophalen aan het uit meer dan 3500 soorten bestaande assortiment dat Het Houten Huis voert. Veel plantencollecties, zoals 100 verschillende helleborussen, 150 *Papaver orientale* en 55 agapanthussen, waarbij niet gestreefd

wordt naar een zo breed mogelijk aanbod, maar naar een mooie en kwalitatief goede selectie. Nelli lacht: "Kort door de bocht: wat we zelf niet mooi vinden, verkopen we niet. Dat geldt ook voor de brocante. Die onderstreept de sfeer die we hier willen hebben. Mensen met dezelfde smaak hebben geluk!" Toch maken ze wel eens een uitzondering. "Neem de *Polemonium* 'Stairway to Heaven'. Rare kleurcombinatie met zijn wit omrande groene blad met een rood waasje en daarboven lichtblauwe bloemetjes, maar wel grappig in de border. Die verkopen we dan weer wel."

Rond de moederplant

Van de zware rivierklei hebben de kwekers in de praktijk weinig last. Alle planten worden milieuvriendelijk en zonder chemische bestrijdingsmiddelen gekweekt in ruime potten, en kunnen het jaar rond worden geplant. Alleen de moederplanten staan in de volle

‘Pioenen bloeien spectaculair, in een relatief korte periode’

grond. En, heel handig: alle voor de verkoop bestemde planten staan rond de moederplant gegroepeerd, zodat de klant altijd kan zien wat de aankoop gaat doen in de toekomst.

Eén collectie springt er toch echt uit. Dat zijn de pioenrozen, waarvan er maar liefst 700 te vinden zijn bij Het Houten Huis. “Veel? Er zijn nog duizenden *Paeonia*, maar veel daarvan lijken erg op elkaar. Dan voegt nóg een variëteit niets toe. Alle pioenen hier zijn sterk en winterhard en blinken ergens in uit. Ze bloeien lang, of geuren heerlijk of hebben mooie rode uitlopers. Eigenlijk zijn het allemaal onze eigen favorieten!” We hebben het dan over de kruidachtige pioenen, die in de winter helemaal onder de grond verdwijnen. De belangrijkste groep

is de lactifloragroep, die weer onder te verdelen is naar bloemvormen. Van enkele bloemen, via de Japanse, de anemoonachtige, de halfgevulde, naar de geheel gevul-

de roosachtige soorten. Op de kwekerij staan ook nog eens 80 verschillende boompioenen. Deze groeien in struikvorm, worden in tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden zelden hoger dan anderhalve meter en onderscheiden zich in kleur van hun kruidachtige familie. Bloeit de *Paeonia lactiflora* in alle schakeringen van wit via roze naar roodpaars, de boompioen heeft ook gele en koperkleurige variëteiten.

Waarom zo'n ereplek voor de pioen? Nelli: “Hij bloeit spectaculair in een relatief korte periode. Je krijgt er zo'n geweldig seizoensgevoel van! Prachtige bloemkleuren, maar ook bij het uitlopen zijn ze al mooi. Kijk naar het beginnende blad van sommige boompioenen, net grote scheerkwasten!”

Kweker Het Houten Huis, Nieuwe T ningen 78, Zaltbommel. Geopend van wo t/m za tussen 10-17 uur. Tel. 0418-680608, www.hethoutenhuis.eu